SPIS TREŚCI

1. **CEL PROCEDURY**
2. **ZAKRES STOSOWANIA**
3. **OBOWIĄZKI**
4. **KWALIFIKACJE KIEROWNIKA / OPIEKUNA WYCIECZKI / IMPREZY**
5. **OPIS POSTĘPOWANIA**
   - **5.1 Zasady opieki nad dziećmi i młodzieżą uczestniczącą w wycieczkach i imprezach krajoznawczo turystycznych.**
6. **DOKUMENTY ZWIĄZANE**
7. **AKTY PRAWNE**
8. **ZAŁĄCZNIKI**

1. CEL PROCEDURY

Celem niniejszej procedury jest ustalenie jednolitych zasad w sprawie zasad opieki nad dziećmi i młodzieżą uczestniczącą w wycieczkach i imprezach krajoznawczo – turystycznych organizowanych przez Zespół Szkół Zawodowych w Brodnicy.

2. ZAKRES STOSOWANIA

Procedura obowiązuje w Zespole Szkół Zawodowych w Brodnicy, podczas zajęć organizowanych poza terenem szkoły, a także podczas wycieczek i imprez turystyczno - krajoznawczych. Nauczyciele oraz uczniowie zobowiązani są do jej przestrzegania.

3. OBOWIĄZKI

3.1. Dyrektor szkoły

3.1.1. Sprawdza pod względem merytorycznym i zatwierdza kartę wycieczki / imprezy.

3.2. Kierownik wycieczki

Dla zapewnienia opieki nad uczniami biorącymi udział w wycieczce (imprezie) powinien być wyznaczony kierownik, a w miarę potrzeby również opiekunowie. Osoby te odpowiedzialne są za stworzenia warunków zapewniających bezpieczeństwo wszystkim uczestnikom oraz za sprawowanie ciągłego nadzoru nad przestrzeganiem przez nich zasad bezpieczeństwa.

Kierownik wycieczki jest obowiązany:

a) opracować szczegółowy program i harmonogram wycieczki oraz wypełnić kartę wycieczki,
b) opracować regulamin wycieczki i zapoznać z nim wszystkich uczestników,
c) zapewnić warunki do pełnej realizacji programu i regulaminu wycieczki oraz sprawować nadzór w tym zakresie,
d) zapoznać z zasadami bezpieczeństwa oraz zapewnić warunki do ich spełniania przez wszystkich uczestników od chwili rozpoczęcia do zakończenia wycieczki,
e) określić zadania dla opiekunów w zakresie realizacji programu, sprawowania opieki i przestrzegania zasad bezpieczeństwa jego podopiecznych,
f) dopilnować, aby wszyscy uczestnicy byli zaopatrzeni w niezbędny, sprawny sprzęt i ekwipunek, zapewnić apteczki do udzielania pierwszej pomocy,
g) zorganizować transport, wyżywienie i noclegi dla uczestników wycieczki,
h) dokonać podziału zadań wśród uczestników wycieczki,
i) dokonać z uczestnikami oceny odbytej wycieczki i sporządzić odpowiednie sprawozdanie.

3.3. Opiekun wycieczki

Opiekunowie wycieczki są zobowiązani:

a) współdziałać z kierownikiem w zakresie pełnej realizacji programu i harmonogramu wycieczki,
b) dopilnować, aby wszyscy uczestnicy przestrzegali regulaminu, ze szczególnym uwzględnieniem zasad bezpieczeństwa, od chwili rozpoczęcia do zakończenia wycieczki,
c) nadzorować realizację poszczególnych zadań przydzielonych uczestnikom wycieczki,
d) wykonywać inne zadania, zlecone przez kierownika wycieczki.

3.4. Obowiązki uczestników wycieczki

Uczestnik wycieczki jest zobowiązany:

a) przybyć na miejsce zbiórki o wyznaczonej godzinie,
b) poinformować opiekuna wycieczki o ewentualnym złym samopoczuciu,
c) wykonywać polecenia kierownika, opiekunów, pilota i przewodnika,
d) w środkach transportu zająć miejsce w wyznaczone przez opiekuna,
e) w czasie jazdy nie spacerować, nie stawać na siedzeniu, nie wychylać się przez okno,
f) nie zaśmiecać pojazdu,
g) korzystać z urządzeń technicznych zgodnie z ich przeznaczeniem,
h) w czasie postoju i zwiedzania nie oddalać się od grupy bez zgody opiekuna,
i) dbać o higienę i schludny wygląd,
j) nie oddalać się z miejsca zakwaterowania bez zgody opiekuna,
k) w czasie przebywania w schroniskach i innych obiektach noclegowych przestrzegać postanowień i regulaminów tych obiektów,
l) zachowywać się zgodnie z ogólnymi zasadami dobrego wychowania i kultury,
m) przestrzegać zakazu palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania narkotyków oraz innych środków odurzających,

4. KWALIFIKACJE KIEROWNIKA / OPIEKUNA WYCIECZKI / IMPREZY

Kierownikiem wycieczki (imprezy) i opiekunem może być osoba posiadająca odpowiednie przygotowanie i odpowiadającą niżej wymienionym kryterium:

a) kierownikiem wycieczki przedmiotowej może być nauczyciel określonego przedmiotu,
b) kierownikiem wycieczki krajoznawczo-turystycznej może być nauczyciel, pełnoletni instruktor organizacji harcerskiej oraz, w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, inna pełnoletnia osoba posiadająca uprawnienia przewodnika, przodownika turystyki kwalifikowanej lub instruktora krajoznawstwa,

c) kierownikiem wycieczki turystyki kwalifikowanej może być nauczyciel z uprawnieniami turystycznymi, trenerskimi i instruktorskimi w odpowiedniej dyscyplinie sportu oraz, w uzgodnieniu z dyrektorem szkoły, inna pełnoletnia osoba spoza szkoły posiadająca wymagane uprawnienia,

d) kierownikiem grupy uczniów uczestniczących w imprezie krajoznawczo-turystycznej może być osoba o stosowanych w/w kwalifikacjach w zależności od rodzaju imprezy,

e) kierownikiem wycieczki zagranicznej może być osoba o przedstawionych wyżej kwalifikacjach, w zależności od rodzaju wycieczki, posiadająca znajomość języka obcego umożliwiającego porozumienie się w kraju docelowym,

f) opiekunem sprawującym opiekę nad uczniami biorącymi udział w wycieczce lub imprezie krajoznawczo-turystycznej może być nauczyciel, instruktor organizacji harcerskiej, a za zgodą dyrektora szkoły – inna pełnoletnia osoba.

Kierownictwo szkoły powinno stwarzać warunki nauczycielom do zdobywania przez nich uprawnień turystycznych oraz przyczyniać się do doskonalenia ich wiedzy i umiejętności krajoznawczo-turystycznych.

5. OPIS POSTĘPOWANIA

5.1. Zasady opieki nad dziećmi i młodzieżą uczestniczącą w wycieczkach i imprezach krajoznawczo turystycznych.

5.1.1. Na wycieczce przedmiotowej lub krajoznawczo-turystycznej udającej się poza teren szkoły w obrębie tej samej miejscowości, bez korzystania z publicznych środków lokomocji, opiekę powinna sprawować co najmniej jedna osoba nad grupą do 30 uczniów.

5.1.2. Jeżeli wycieczka udaje się poza teren szkoły i korzysta z publicznych środków lokomocji lub udaje się poza miejscowość, będącą siedzibą szkoły, opiekę powinna sprawować jedna osoba nad grupą do 15 uczniów.

5.1.3. Nad wycieczką turystyki kwalifikowanej opiekę sprawować powinna jedna osoba nad grupą do 10 uczniów.

5.1.4. Liczba opiekunów może ulec zmianie uwzględniając wiek, stan zdrowia, ewentualną niepełnosprawność, a także specyfikę zajęć, imprez i wycieczek oraz warunki w jakich będą się one odbywały.

5.1.5. Miejscem zbiórki uczniów rozpoczynającej i kończącej wycieczkę jest plac przed szkołą lub inne miejsce uzgodnione wcześniej z dyrekcją szkoły.

5.1.6. Opiekunowie sprawdzają stan liczbowy uczestników przed wyruszeniem z każdego miejsca pobytu, w czasie zwiedzania, przejazdów oraz po przybyciu do punktu docelowego.

5.1.7. Udział uczniów w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowych odbywających się w ramach zajęć lekcyjnych) wymaga pisemnej zgody rodziców albo opiekunów prawnych, którzy powinni przed jej rozpoczęciem pokryć koszty związane z udziałem w niej ich dziecka.

5.1.8. Zabrania się prowadzenia wycieczek podczas burzy, śnieżycy, gołoledzi.

5.1.9. Podczas wycieczek należy bezwzględnie przestrzegać zasad bezpiecznego poruszania się po drogach.

5.1.10. Uczestnicy wycieczek i imprez powinni być objęci ubezpieczeniem od następstw nieszczęśliwych wypadków.

5.1.11. Długość dziennych odcinków terasy i tempo powinno się dostosowywać do wydolności najsłabszych uczestników wycieczki.

5.1.12. Wszyscy uczestnicy wycieczek i imprez krajoznawczo - turystycznych zobowiązani są do bezwzględnego przestrzegania bezpieczeństwa i zasad szczególnej ostrożności oraz wykonywania wszystkich poleceń kierownika i opiekunów.

5.1.13. Dokumentacja wycieczki, o której mowa w punkcie 1 - 3 winna być złożona w terminie minimum 2 dni przed jej rozpoczęciem do zatwierdzenia, w przypadku wycieczki zagranicznej jest to termin 7 dni.

Jeżeli uczestnicy posługują się sprzętem specjalistycznym, zobowiązani są do przestrzegania ogólnie obowiązujących przepisów w tym zakresie, a w szczególności:

a) uczestnicy wycieczek rowerowych muszą posiadać „kartę rowerową",
b) uczestnicy wycieczek posługujący się sprzętem pływackim muszą posiadać „kartę pływacką",
c) uczestnicy wycieczek poruszający się po drogach publicznych muszą znać przepisy o ruchu drogowym,
d) uczestnicy wycieczek mogą korzystać z kąpieli tylko w miejscach do tego przeznaczonych i pod nadzorem ratowników,

Na udział uczniów w wycieczce (z wyjątkiem przedmiotowej) i imprezie turystycznej wymagana jest zgoda rodziców (opiekunów). Dla uczniów mieszkających na stancji zgoda wychowawcy klasy, a dla uczniów mieszkających w internacie – zgoda wychowawcy.

6. DOKUMENTY ZWIĄZANE

6.1. 03/BHP/2006 - Procedura udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej Zespołu Szkół Zawodowych w Brodnicy.

6.2. 02/BHP/2006 - Procedura stosowania apteczki pierwszej pomocy w Zespole Szkół Zawodowych w Brodnicy.

6.3. 01/BHP/2006 – Procedura w sprawie bezpieczeństwa i higieny pracy na terenie obiektów Zespołu Szkół Zawodowych w Brodnicy.

7. AKTY PRAWNE

7.1. Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781).

7.2. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ I SPORTU z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 6, poz. 69 z 2003 r.).

7.3. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 8 listopada 2001 r. w sprawie warunków i sposobu organizowania przez publiczne przedszkola, szkoły i placówki krajoznawstwa i turystyki. Dz.U. 2001 nr 135 poz. 1516

8. ZAŁĄCZNIKI

8.1. Karta wycieczki / imprezy – załącznik nr 1

8.2. Lista uczestników wycieczki – załącznik nr 2

8.3. Pisemna zgoda rodziców – załącznik nr 3

8.4. **Regulamin zachowania się uczniów podczas wycieczki – załącznik nr 4**